

NOTĂ INFORMATIVĂ
Olimpiada Republicană la Biologie
(2026)

PREAMBUL

Scopul olimpiadelor raionale/municipale/zonale și republicană la Biologie este selectarea celor mai dotați elevi în domeniu pentru participarea lor la concursurile de Biologie de nivel național și internațional.

**INSTRUCȚIUNI SPECIFIC DE ORGANIZARE ȘI DESFĂȘURARE A
PROBELOR DE CONCURS**

Concursul se va desfășura în conformitate cu Regulamentul privind organizarea și desfășurarea olimpiadelor școlare la disciplinele de studii.

La etapa raională/municipală/zonală, olimpiada la Biologie se va realiza pe clase, într-o singură etapă (doar proba teoretică), iar la etapa republicană - în două etape: proba teoretică și proba practică.

Proba Teoretică de concurs conține două tipuri de teste.

Testul A este alcătuit după principiul complement simplu. La fiecare întrebare sunt prezentate variante de răspunsuri, dintre care se alege cel corect. Litera răspunsului corect se vopsește în Foaia de răspunsuri. Atenție! Nu se admit rectificări! Nu se admit mai multe litere vopsite! Fiecare item valorează un punct. Pentru maculator se poate folosi spațiile libere din test. Pentru verificare se prezintă doar Foaia de răspunsuri!

Testul B conține diferite tipuri de itemi. Valoarea fiecărui item este diferită. Se răspunde corect și concret la fiecare întrebare, utilizând cifrele, literele sau simbolurile propuse.

Foaia de răspunsuri se completează numai cu pixul cu cerneală albastră sau violetă și nu trebuie să conțină nici un semn auxiliar! Foile ce nu corespund cerințelor pot fi respinse de către Juriu.

Durata probei teoretice este de 240 de minute. Pentru calcule, elevii pot utiliza calculator simplu.

Proba Practică se realizează doar în cadrul Olimpiadei republicane și este comună pentru toți participanții la turul practic, selectați din clasele IX - XII. Se vor selecta până la 15 elevi din fiecare clasă în conformitate cu rezultatele obținute la Proba teoretică.

În cadrul Probei practice elevii sunt repartizați în patru grupe pentru realizarea a patru lucrări practice cu durata de 60 de minute fiecare. Durata totală a Probei practice este de 240 de minute.

Notă! Se recomandă (opțional) comitetelor locale / raionale să realizeze probe practice suplimentare pentru lotul selectat la concursul republican în conformitate cu laboratoarele indicate mai jos. Aceste activități practice pot facilita reușita elevilor la etapa republicană a concursului.

CONȚINUTURI, REPERE SPECIFICE, RECOMANDĂRI

În conformitate cu Regulamentul privind organizarea și desfășurarea olimpiadelor școlare la disciplinele de studii și a deciziilor adoptate în cadrul reuniunilor metodice a profesorilor de Biologie concursul se realizează pe clase.

La etapa raională/municipală/zonală olimpiada la Biologie include circa 75% din materia clasei respective și circa 25% din materia anterioară la această disciplină școlară.

La etapa republicană Proba Teoretică a olimpiadei la Biologie include circa 50% din materia clasei respective și circa 50% din materia anterioară la această disciplină școlară.

Ținând cont de faptul că în baza rezultatelor olimpiadei republicane se vor realiza barajele pentru selecția Lotului olimpic național ce va participa la Olimpiada Internațională la Biologie, mai jos este prezentat conținutul (în %) pe domenii, în conformitate cu Ghidul de organizare a Olimpiadei Internaționale la Biologie:

1. **Biologia celulară, microbiologia, biotehnologia (20%)**

Structura și funcția celulelor

- *Compoziția chimică*
 - Hidrații de carbon
 - Lipidele
 - Proteinele
 - Enzimele
 - Acizii nucleici
 - ATP
- *Organitele celulare*
 - Citoplasma și organitele ei
 - Nucleul
- *Metabolismul celular*
 - Respirația anaerobă
 - Fermentația
 - Respirația aerobă
 - Fotosinteza
 - Biosinteza proteinelor
 - Transportul prin membrane
- *Diviziunea celulară*
 - Mitoza
 - Meioza

Microbiologia

- Organizarea procariotă a celulei
- Morfologia bacteriilor
- Nutriția bacteriilor

Biotehnologia

- Obținerea de produse cu ajutorul microorganismelor
- Manipularea genetică a organismelor

2. **Anatomia și fiziologia plantelor (15%)**

Structura și funcția țesuturilor și organelor implicate în:

- Fotosinteză, transpirație
- Transportul de săruri minerale și substanțe organice
- Creștere și dezvoltare
- Reproducere (asexuată și sexuată)

3. **Anatomia și fiziologia animalelor (25%)**

Structura și funcția țesuturilor și organelor implicate în:

- Digestie și nutriție
- Respirație
- Circulație (sangvină și limfatică)
- Excreție
- Reglare (nervoasă și umorală)
- Reproducere și dezvoltare
- Imunitate

4. **Etologia (5%)**

- Comunicarea în lumea animală
- Bioritmurile

5. **Genetica și evoluția (20%)**

- Bazele materiale ale eredității (genele, cromozomii)
- Variabilitatea
- Ereditatea mendeliană

- Alelismul multiplu, moștenirea cuplată cu sexul, recombinarea
- Principiile Hardy-Weinberg
- Mecanismele evoluției (mutațiile, selecția naturală, izolarea reproductivă, adaptarea)
- 6. **Ecologia (10%)**
 - Organizarea individuală
 - Populația (structura, dinamica, reglarea)
 - Comunitățile biotice (diversitatea speciilor, nișele ecologice, relațiile interspecifiche, succesiunile)
 - Ecosistemele (structura, lanțurile trofice, piramidele ecologice, ciclurile biogeochimice)
 - Biosfera
 - Protecția mediului
- 7. **Biosistematica (5%)**
 - Cunoașterea unităților taxonomice principale (denumirile latine în original)

Proba practică este comună pentru toți participanții la turul practic, selecția din clasele IX - XII și va include următoarele laboratoare:

1. **Biologie moleculară**
2. **Biochimie**
3. **Anatomie, fiziologie și sistematică animală**
4. **Anatomie, fiziologie și morfologie vegetală**

Adoptată la ședința Consiliului Olimpic la Biologie

28.10.2025